

Lektor og cand. phil Britt Andresen

“Mariaordenen - også et lukket samfunn.”

Om foredragsholderen:

Lektor Britt Andresen er en kjent person i frimurersammenheng. I mange år har hun bidratt med omvisning for besøkende i Stamhuset i Oslo. Hun har også holdt et foredrag i regi av Niels Treschow under tittelen “Frimurenes barnehjem Orkerød – et velgjørenhetsprosjekt”. Foredraget er publisert i Acta Masonica Scandinavica.

Kun for kvinner – også et lukket samfunn

Norsk illustrert ordbok (1993) definerer en orden blant annet slik: som et ”samfunn som følger en felles regel” med eksempler som frimurerorden og munkeorden.

Altså en definisjon som favner svært vidt, det finnes et utall av ordenssamfunn, spredt over hele verden. Foruten munke- og nonneordener og frimurerloger for menn, for menn og kvinner, frimurerloger kun for kvinner, ordener eller esoteriske samfunn av mange de slag. Ingen nevnt og ingen glemt.

Noen har sin opprinnelse hundrevis av år tilbake, andre har kommet til senere. Enkelte har hatt kort ”levetid” mens andre har eksistert i hundrevis av år.

Maria-ordenen er en ganske ung blomst i denne floraen av ulike ordenssamfunn, stiftet for 95 år siden, 27. september 1916. Det er en orden av kvinner og for kvinner. Og er en selvstendig orden, uten noen tilknytning til andre ordenssamfunn.

Dagny Kristensen var den som hadde fått tanken om en loge kun for kvinner. Hun var født i 1876. Moren hennes var født Bjørnson.(søster av Bjørnstjerne) Hun var altså i slekt med både Bjørnstjerne, og nok mer aktuelt for enkelte frimurere, i familie med Peder Elias Bjørnson, OM et tiår fra 1888 i Polarstjernelogen Olav Kyrre t.d.g.K.

Dagny Kristensen var ikke at typisk A-4 kvinne i sin samtid. Hun startet tidlig å skrive, hadde utdanning innen kontor og regnskap. Som 20-åring flyttet hun til Kristiania og fikk ulike kontorposter, endte som sekretær i Riksrevisjonen. Hun hadde et godt sprogøre og under et halvårig opphold i Moskva lærte hun seg russisk. Hun holdt foredrag rundt i landet, var frilansjournalist og arbeidet med litteraturkritikk. Hun oversatte også fra norsk til russisk.

En av hennes brødre var professor i religionshistorie (Leiden i Tyskland), en annen bror redaktør og eier i Moss Avis, så vi ser hun var født i en familie som var skriveføre (arv fra morens side).

Hun søkte seg tidlig til et esoterisk samfunn for kvinner, Rebekkalogen, som er en del av Odd Fellow – Ordenen. Sammen med flere andre trådte hun ut av denne igjen i 1915. Året etter ble som nevnt den første Maria-loge en realitet. Da det hadde kommet flere loger til, ble Maria-Ordenen dannet som en overbygning. Hun satt også som leder av Maria-Ordenen til 1955, da helsen gjorde at hun trakk seg, og hun døde 7 år senere.

Som i andre såkalte lukkede ordenssamfunn er ritualene en uåpnet bok for utenforstående – og forblir ukjente også for medlemmene før opptagelse i ulike grader. Men **formålet** med Maria-ordenen er ikke hemmelig. Det er ” å fremme

selverkjennelsen hos medlemmene og støtte dem i deres arbeid for personlighetens utvikling”. I kortform: kjenn deg selv. Kristen, etisk basis danner fundamentet for Ordenen.

Maria -Ordenen ledes av en Ordenspresident og et Ordensråd. Logene av en president og et embedsråd. Alle embedsmenn velges blant søstrene – og aldersgrense for å sitte i et embede er 70 år.

Ordenen har 7 grader i, de første 4 utformet av stifterne, 3 nye grader har kommet til senere. Våre ritualer er ganske enkle, men allikevel komplekse for den som deltar med alle sanser. Medlemmer som har vært med noen år, bærer logering på venstre hånds midterste finger, det eneste tegn utenfor logen på at en kvinne er medlem i en Maria-loge.

Maria-Ordenen utgir også sitt eget blad, Maria-bladet. Den svenske provinsialordenen har sitt eget blad.

Logene driver en del velgjørenhetsarbeid. Hver loge velger selv hva de ønsker å støtte.

Fra den første logen ble stiftet har det vært en enorm vekst, spesielt etter krigen. Under okkupasjonen var, i likehet med andre hemmelige / lukkede ordener, Maria-Ordenen forbudt. Arbeidet ble tatt opp igjen i alle loger etter krigen. Den logen jeg er medlem av er nr. 9 i rekken og feirer sitt 50-års jubileum i januar 2012. Totalt er det nå 65 (Raseborg 9. – 11. september) Maria-loger og de finnes nå i Norge, Sverige, Finland, Danmark og Island og Tyskland.

Hvorfor søker så kvinner i dag til en loge? Her er det like mange svar som det er medlemmer og søkende til Maria-Ordenen på samme vis som det er i andre lukkede samfunn. Noen svar på spørsmålet kan være:

Kjenner noen som er medlem og som tydelig har glede av medlemskapet. Seriøse søkere som ønsker å få ”knagger” for livets innhold.

Noe å fylle tiden med? Kanskje ikke det beste utgangspunktet – men holder for noen.

Noen søker kanskje et mer åndelig innhold i hverdagen og håper å finne det her.

Andre igjen har ektefeller eller familie som er med i en loge og tenkte at kanskje også jeg? Gjennom årene har jeg hørt mange slike ”hvorfor”, og det finnes selvsagt ikke noe svar på dette som er riktigere enn andre.

Hva kreves så for å bli medlem i en Maria-loge? Søkeren må ha fylt 25 år; det å gå inn i en lukket orden bør jo være en moden beslutning og ikke en ungdommelig ”forelskelse” i noe som virker spennende og litt mystisk. En loge er ingen selskapsklubb eller et idrettslag en kan melde seg inn og ut av etter for godtbeholdende, medlemskap i en orden er ment å skulle være livslangt.

Søkeren bør helst kjenne et medlem som kan anbefale den som ønsker å bli Maria-søster. Dette som en garanti for at et nytt medlem virkelig vil finne hva hun søker. Kjenner en ingen, henvender en seg til Ordenen – det er en internettside med noen opplysninger og en e-postadresse. Derfra sendes forespørselen til en loge som tar kontakt med den interesserte. Søkeren må også tilhøre den kristne tro.

Ofte får jeg spørsmål om hvordan det er å være medlem i en lukket orden kun for kvinner. Og jeg kan jo bare svare for meg selv. Hvordan andre opplever ritualene, hva andre søstre får av ”påfyll”, må de svare for selv. Til de som står i ferd med å tre inn, kan jeg bare si at den gang jeg startet min vandring gjennom Maria-Ordenens grader, var det som å komme inn i et lukket rom, helt uten å vite hva som ventet på den andre siden av døren. Noen tanker hadde man gjort seg, men ville det være akkurat slik som en trodde?

Ritualene som stadig gjentas, oppleves aldri likt fra møte til møte. Hva tanken griper fatt i på møtene, henger sammen med dagsform, opplevelser en nylig har hatt. Gjentakelsene blir derfor alltid nye – selv om en etter mange år kjenner ritualene ut og inn, som innholdet i sin egen lomme. Sagt på annen måte: kjente, men allikevel nye, hver gang.

En ting er i hvert fall sikkert. Jeg har aldri angret på at jeg tok det alvorlige skrittet og ba om å få bli en Maria-søster. I logen har jeg truffet og blitt glad i uendelig mange flotte kvinner, alle med ulik bakgrunn og opplevelser i livet. Her møtes vi på like fot, uavhengig av ”rang og stand og stilling” for å si det med et noe forslitt uttrykk. Jeg føler at vi er til glede og hjelp for hverandre i livet, alltid noen å gå til både med gleder og sorger. Privat har jeg kun en kjødelig søster, gjennom Maria-logen har jeg fått omtrent 7.500 nye søstre i tillegg.

(Odd Fellow Ordenen – Rebekka –losjene, under samme ”paraply”
Druider – Brigitta-losjer (helt sevstendig, men utspring fra druider
Le droit Humain, internasjonalt felles-frimureri (noen medlemmer (kvinner) i Stavanger.